

slovo

4/2023

Prázdniny

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV RANKOVCE

*Návšteva predchádzajúceho zborového farára
Michala Mišinu na fare, 10. júl 2023, Rankovce*

Leto, čas na...???

■ Lenka Janotková

Čo by sme do vety doplnili? Čas na oddych na ležadle, ktoré máme na krásne vykosenom trávniku, pričom nás z každej strany oddeľuje neprehľadný plot, aby sa do nás susedia nestarali? Alebo je leto čas na prácu na záhrade a keď skončíme tam, je práca v dome a keď skončíme tam... proste, nie je čas na nejaké rozprávania sa s druhými!? Potom, po robote, si sadneme pred televízor a oddýchame si do ďalšieho dňa. Alebo je leto čas ako každý iný, sme v jednom kolotoči, a aj keď by sme sa radi stretli s priateľmi, ktorých sme už dávnejšie nevideli, niet na to čas?

Nech už je to s nami akokoľvek, v Prísloviach nám kráľ Šalamún dáva dobrú radu. Ukazuje nám, že sa chováme veľmi múdro, ak investujeme práve do vzťahov. Ak nevnímame ako stratený čas spoločné rozhovory s ostatnými, keď sa zaujímate o to, čo druhí žijú, v čom sa nachádzajú, ako sa majú... lebo zdieľaním spoločnej cesty životom sa stávajú zo vzdialených blízki. Kedysi teraz som zachytila myšlienku:

„Stretnutie sa s priateľom ti dá viac ako sústredenie sa na to, po čom piští tvoja duša“.

Dotyčný chcel zrejme povedať, že niekedy, aj keď sme obklopení mnohými ľuďmi, môžeme žiť osamotení. A vtedy nás naša duša

oklame, že nám chýba len niečo si kúpiť, alebo si splniť nejaký cieľ, ktorý sme si dali, alebo možno niečo od druhých požadujeme, aby sme boli spokojní... No to všetko, čo by sme získali, sa nedá porovnať s tým, čo zažívame, ak možno aj nemáme veci a ciele, ktoré sme si stanovili, ale máme s kým zdieľať svoj život, máme sa s kým radowať aj plakať. Práve to opisuje stav, ktorý v raji, kde bolo všetko, Adam zažíval. No dobrá správa je, že Boh videl vtedy a rovnako vidí aj dnes do nášho osamoteného srdca, a vie, že aj keď sme možno ako v raji a máme všetko, ustarostene konštatuje: „Nie je dobré byť človeku samému“. V raji, kde bolo všetko dobré, sa predsa len našlo niečo, čo dobré nebolo. Nie je dobré, aby bol človek sám.

A tú istú myšlienku nám do popredia znova kladie múdry Šalamún. Vyzýva nás, aby sme priateľstvá nielen vytvárali, ale robili aj všetko pre to, aby sme tieto priateľstvá neopúšťali, aby sme do nich investovali, aby sme ich upevňovali. Niekedy totiž máme náchylnosť dať priateľstvá v porovnaní s prácou, povinnosťami, vlastným oddychom na druhú koľaj. No týmto môžeme veľa stratiť.

Šalamún nás pozýva, aby sme sa na jednej strane starali o priateľstvá, ktoré sme sami začali. A na druhej strane

ukazuje, že je veľmi dobré, ak od malička vyrastáme v realite priateľstiev, ktoré si vypestovali naši rodičia. V živote máme „srdcu blízkych“ ľudí, teda priateľov, a máme aj „pokrvne blízkych ľudí“, teda našich bratov, sestry, príbuzných. Je pre mňa veľkým povzbudením, keď vidím pekné súrodenecké vzťahy a pekné vzťahy v rodinách, no veľakrát to práve v rodinách „škrípe“ najviac.

Šalamún sa pýta: „Kam pôjdeš, keď sa dostaneš do nešťastia?“ V jednej vete hovorí o cene priateľstva a zároveň aj o tom, že nemáme ísť za bratom, za príbuzným, len preto, lebo je blízky pokrvne. Keby som to mala odľahčiť, tak to inými slovami poviem: „Čo z to, že máš niekoho blízkeho pokrvne, keď ti horí dom a potrebuješ mať teraz poruke niekoho, kto ti je skutočne nablízku.“ Potrebuješ blízkeho suseda, nie vzdialeného brata.

Pozerajme sa teda aj na susedov, aj na priateľov Šala-

múnovým pohľadom. Nevidíme v nich „samozrejmosti“, ktoré jednoducho máme, ale vidíme v nich ľudí, ktorých nám dal Pán Boh do cesty, aby sme si boli navzájom oporou, pomocou, o to viac, keď nastane ťažký čas v našom živote.

A bojujme aj za vzťahy vo svojich rodinách, aby hlavné slovo nemali majetky, dávne krivdy, porovnávaní, predbiehania sa, ale aby pre nás malo tu oveľa vyššiu hodnotu vypestovať si medzi sebou vzťahy, ktoré vydržia až do večnosti.

Dajme si teda dve skúšobné otázky: Vedia tvoji priatelia o tom, že aj v ťažkých časoch si tu pre nich? Nenechal si niekedy svojho priateľa uprostred jeho problémov samého? Ešte stále je čas dať naše vzťahy do poriadku. Máme pred sebou celé leto!

S priáním Božieho požehnania do našich vzťahov. ■

*autorka je námestná farárka
v Turčianskom senioráte*

Verš mesiaca august

■ **Monika Beňová**

„Lebo Ty si mi býval na pomoci a v tóni Tvojich krídel plesám.“

Žalm 63,8

Nejaký čas sa mi sníval jeden sen. Stále dookola. V tom sne som kráčala nocou a obzerala sa stále dozadu. Mala som pocit, že niekto za mnou kráča. A zrazu som sa prepadla do otvoreného kanála, ktorý bol na ceste. A potom som ucítila ruky, ktoré ma ťahali dole.

Snažili sa chytiť moje nohy a stiahnuť ma dole. Bránila som sa. Bojovala som, ale vedela som, že môj boj je zbytočný. Pomaly ma tie ruky ťahali k sebe dole. No zrazu ma niekto chytil zozadu a ťahal von. A tíško mi šepkal: „Pokoj! Zvládneme to! Som tu!“

Vždy, keď som sa po tomto sne prebudila, bola som vyčerpaná, ale pokojná a v mysli mi znelo: „Pokoj! Som tu!“

Nerada hľadám tajomné významy snov, no v mojom živote som si tento sen neraz pripomenula. A to najmä vo chvíľach, kedy sa ma snažili problémy a ťažkosti „dať dole“. A spomenula som si naňho aj teraz, keď som si čítala text 63. Žalmu.

„Lebo Ty si mi býval na pomoci...“ – vyznáva žalmista a ukazuje na niečo, čo sa častokrát vymyká ľudského chápaniu. Ukazuje na neustálu Božiu pomoc a prítomnosť v živote človeka. Hoci hovorí o tom, čo sa stalo, pokračuje to vo vyznaní: „... v tóni Tvojich krídel plesám!“ Iba

človek, ktorý zažil Božiu prítomnosť a Jeho pomoc a konanie vo svojom živote, môže prežívať čas plesania v Božej blízkosti. Iba človek, ktorý vstúpil do Božej blízkosti a svätosti cez Pána Ježiša Krista, sa môže cítiť pokojne a bezpečne uprostred všetkých búrok, ktoré život prináša.

„Pokoj! Zvládneme to! Som tu!“ – možno to bol len jeden z obyčajných snov, aké sa snívajú mnohým ľuďom. A možno je Božou odpoveďou na všetky moje pochybnosti, strachy a neistoty. Na všetky moje boje.

Prajem všetkým nám, aby sme dokázali vyznať spolu so žalmistom: „Lebo Ty si mi býval na pomoci a v tóni Tvojich krídel plesám!“ Amen. ■

Samuel a jeho viera v Boha

■ Mária Hrehorová

Na zasadnutí redakčnej rady nášho časopisu Slovo sme do skupiny príspevkov o biblických postavách zaradili aj detské biblické postavy. Mňa oslovila postava proroka Samuela ako dieťaťa.

Ako by asi začal písať svoje svedectvo Samuel?

Samuel mal veriacich rodičov. Biblia nám ich trochu bližšie predstavuje v 1. kapitole 1. knihy Samuelovej. Otec Elkána a matka Anna. U otca vynikala jeho vernosť, s ktorou vodieval svoju rodinu na bohoslužby do chrámu. To je úloha hlavy rodiny.

V prípade matky zas vynikal jej modlitebný život. Anna bola modlitebníčka. Nakoniec i Samuel

bol ovocím jej modlitebného zápasu. Aj v našich spoločnostiach tiež sedávajú matky, ktoré vedú modlitebný zápas za svoje deti.

Myslím si, že život Samuelových rodičov mal na neho veľký vplyv, hlavne to, čo malo pre nich najväčšiu hodnotu, pre čo bilo ich srdce, ako žili a za akými hodnotami išli. V izraelských rodinách šlo o to, aby sa zabezpečil prenos duchovných hodnôt z jednej generácie na druhú. Prenos duchovných hodnôt z generácie otcov na generáciu synov. A pri tomto prenose ústrednú úlohu zohrávalo Božie slovo, ktoré otcovia mali svojim

deťom zvestovať a pripomínať Božie skutky, Božie vykúpenie v minulosti. Určite tam nechýbala ani modlitba a spev, pretože to sú tri základné zložky duchovnej výchovy: Božie slovo, modlitba a spev. A to sú tie tri zložky, ktoré by nemali chýbať ani v našich rodinách. Ale kto vie, či nechýbajú! Nevie, v kolkých rodinách sa ešte spieva. Nevie, v kolkých rodinách sa ešte otvára Božie slovo pri rodinných pobožnostiach. Nevie, v kolkých rodinách sa celé rodiny modlia spolu, rodičia s deťmi. Dnes rodičia prenechávajú duchovnú výchovu svojich detí na cirkev, na detskú besiedku, na učiteľov náboženstva. Ale to je len doplnenie. Ak sa to stane náhradou, tak je to málo. Jednoducho spoznávanie Božieho slova doma v rodine má pre formovanie života dieťaťa nesmierny význam.

Samuel doslova vyrastal v zhromaždení. Veď jeho matka ho odviedla do chrámu a nechala ho tam ako učňa pri kňazovi Élimi.

„Mládenec Samuel však rástol a bol vždy milší Hospodinovi i ľudom.“ (1 Sam 2,26)

Na Samuela aj pri Božej službe vo svätostánku však už od mladosti pôsobili neblahé vplyvy a hriechne príklady. Éliho synovia sa nebáli Boha a nectili si svojho otca. Samuel sa vyhýbal ich spoločnosti a nenasledoval ich zlý príklad. Vždy sa snažil byť tým, čím ho chcel mať Boh. Túto

prednosť môže mať každý mladý človek. Pán Boh rád vidí, keď sa o Božiu službu zaujímajú už deti. Samuel bol zverený starostlivej ruke Éliho a svojou prívetivosťou si získal úprimnú náklonnosť starnúceho kňaza. Bol to chlapec milý, vlúdny, poslušný a úctivý. Éliho tiesnila svojhlavá neposlušnosť jeho synov a v prítomnosti svojho chránenca nachádzal pokoj, útechu a blaho. Samuel bol ochotný a nežný. Nebolo azda otca, ktorý by svoje dieťa miloval vrúcnejšie, než Éli miloval tohto chlapca.

Bolo to zvláštne, že medzi najvyšším sudcom národa a dieťaťom mohol vzniknúť tak čistý a vrelý vzťah. Keď na Éliho doľahli útrapy staroby, keď začal pociťovať úzkosť i ľútosť nad zhýralým životom svojich synov, útechu nachádzal pri Samuelovi.

Samuel však bol výnimkou z tohto pravidla. Každým rokom mu boli zverené významnejšie povinnosti. Napriek tomu, že bol ešte len dieťa, nosil už lanový efód na znamenie, že je zasvätený službe v svätostánku. Napriek svojej mladosti pri nástupe do služby v svätostánku už vtedy vykonával určité bohoslužobné úkony, zodpovedajúce jeho schopnostiam. Spočiatku, pravda, len tie nenáročné, aj keď nie vždy príjemné. Vykonával ich však ochotne a ako najlepšie vedel. Jeho zbožnosť sprevádzala všetky jeho každodenné povinnosti. Veril, že je povolánym Božím služobníkom a svoju prácu pokladal za Božie dielo. Jeho snahy

sa stretávali s uznaním, pretože vyvierali z lásky k Bohu a z úprimnej túžby splniť Božiu vôľu. Tak sa stal Samuel spolupracovníkom Pána neba i zeme.

Spoznal úplne nový rozmer duchovného života. Spoznal, že je tu spoločenstvo, ktoré oslavuje Boha, slúži bohu, modlí sa k Bohu, obetuje Bohu. Ocitol sa v spoločenstve Božieho ľudu, kde je najdôležitejší Ten, ktorého nevidieť, ale všetci o ňom hovoria, oslavujú Ho, stále prítomný Boh.

Samuelovi stále chýbalo osobné poznanie Boha. Nemal osobný vzťah s Bohom. Chýbala mu osobná viera. Ale akú vieru mal dovtedy? Takú, akú majú deti veriacich rodičov. On veril, lebo verilo celé to spoločenstvo okolo neho, aj Éli aj všetci ostatní. Ale ako sa dá s Bohom osobne stretnúť? V tretej kapitole sa dozvedáme, že Hospodina zavolať na Samuela. Voľal na neho celkovo štyrikrát. Trikrát Samuel nerozumel, že ide o Boha. Myslel si, že je to hlas človeka, kňaza Éliho.

Samuel a Éli

Ale Boh sa nedá odradiť ani po troch nepochopených pokusoch. Boh trpezlivo volá ďalej. A nakoniec ten staručký Éli pochopil, že to Hospodin volá chlapca. A tu sa prejavila pastierska múdrosť tohto Božieho služobníka. On chcel len ukázať cestu k Bohu a potom sa stiahol do úzadia, aby všetko to ďalšie, to rozhodujúce už prebehlo osobne medzi Bohom a Samuelom. Boh volal Samuela po mene, pretože Boh nás pozná po mene. Pozná nás dôverne, zblízka, intímne, tak ako Samuela. Ale nielen Boh volal, ale i Samuel odpovedal.

Keď vám chce niekto zavolať, nestačí, že vytočí vaše telefónne číslo. Vy musíte zdvihnúť slúchadlo. A to robil Samuel. Dvíhal telefónne slúchadlo a prijímal hovor. Keď počul Božie volanie, odpovedal: Hovor, lebo Tvoj služobník počúva. Až teraz dochádza k nadviazaniu spojenia, toho osobného spojenia medzi nebom a zemou, medzi Bohom a človekom. Hovor, Tvoj služobník počúva.

Takže v tej chvíli Samuel získal to, čo mu doteraz chýbalo. Získal osobné poznanie Boha, ktoré sa zrodilo z osobného stretnutia s Bohom. A čo sa v tejto chvíli stalo s jeho vierou? Odteraz sa stavia na vlastné nohy viery, ktorá už nie je závislá na viere druhých ľudí, lebo ona je osobne napojená na Boha. On už teraz spoznáva Boha sám osobne. Boh položil svoju ruku na neho, oslovil ho menom a povolal ho k sebe. A tak to Boh robí dodnes. ■

Svedectvo

■ Milena Gordiaková

Veď On vie, ako sme utvorení, a v pamäti má, že sme prach. Dni človeka sú ako tráva a kvitne ako poľný kvet. Lebo ak sa vietor preženie nad ním, už ho niet a nepozná ho viacej jeho miesto.

Lež milosť Hospodinova je od vekov až naveky, nad tými, ktorí sa Ho boja... Žalm 103, 14-17

Asi takto smutne by som začala svoje svedectvo. Pred rokom ma náhle, nečakane opustil môj milovaný manžel. Bol to pre mňa veľký šok o to viac, že ráno sme spolu rozprávali, raňajkovali, ďakovali Pánu Bohu za nový začiatok dňa, za novú milosť a prosili o ochranu. Manžel si šiel (ako mal o zvyku, keď nemusel ísť k lekárovi) na chvíľu ľahnúť. Asi po dvoch hodinách sa mi zdalo, že už dlho spí. Šla som do izby a on ako si ľahol na chrbát, tak pokojne usnul – na večnosť. Nevieť si uvedomiť, ako som reagovala, ale prvé mi bolo volať záchranku. Po chvíľke prišli a prístroje ukázali, že srdiečko zlyhalo. Cítila som vo svojom srdci bolesť, prázdnotu a veľkú beznádej, že niečo sa stalo...niečo navždy odišlo. Dlho mi trvalo, kým som si to uvedomila, že navždy telesne zmizol, že ho už neuvidím a že som ostala sama.

Avšak Pán ma neopustil, dal mi do srdca pokoj. Postupne som si uvedomovala, že milosť Božia bola pri mne veľká a je až doposiaľ. Mení moje srdce, posilňuje ma a uvedomujem si, že môj život je úplne závislý od Neho.

„Pokladajte si za najväčšiu radosť, že prišli na Vás rozličné skúšky, vediac, že skusovanie vašej

viery pôsobí vytrvalosť.“ Jakub 1, 2-3.

Aj táto skúška, ktorá prišla do môjho života, strata milovaného manžela, má svoj zámer. Postupne to vnímam tak, že Pán ma učí trpezlivosti a vytrvalosti, posilňuje ma vo viere a približuje ma viac k Ježišovi Kristovi, ktorý je mojím Pánom. Mojou jedinou túžbou v tejto časnosti je stretávať sa s Ním na modlitbách a v pokore prosiť o múdrosť, silu, slúžiť Mu a byť závislá na Ňom vo všetkom.

Často si pripomínam, keď sme sa spolu s nebohým manželom rozprávali, koľko nám Pán ešte udelí života v tejto časnosti. Dobré, že to nikto z nás nevie, iba zvrchovaný Pán to riadi. Už to prišlo a ja si o to viac uvedomujem, že aj môj život v tejto časnosti skončí, a ja verím, že sa stretneme vo večnosti.

Prežili sme v manželstve 41 rokov krásnych a pokojných rokov. Uplynul už rok od jeho smrti. Je mi ťažko. Smutne. Ale cítim Boží pokoj, lebo viem, že je so mnou a posilňuje ma. Ďakujem Pánovi Ježišovi, že mi posielal do cesty dobrých ľudí (okrem mojich milovaných dcér), ktorí ma potešujú a pomáhajú mi pri fyzicky náročnejších prácach.

Vďaka Mu za všetko. ■

Evanjelické služby Božie IV. – Kyrie

■ Ľuboslav Beňo

Hneď po tom, ako sme sa na začiatku služieb Božích obrátili k Pánu Bohu a vítali Ho v predspeve, v staršej tradícii v introite, prichádza z našej strany **prvok kajúcnosti**, vyznanie našej malosti pred Ním a vyznanie hriechov. Evanjelická teológia ako tzv. teológia kríža hovorí o tom, že kresťan, aj keď je ospravedlnený, stále ešte nie je dokonalý a hriech sa ho dotýka (Lutherovo: *simul iustus et peccator*, zároveň ospravedlnený a zároveň hriešnik). Preto takýto prvok nesmie chýbať na bohoslužbách, ani slávnostných.

Pred poslednou reformou našich slovenských Služieb Božích v r. 1996 sme mali zaužívané, že kajúci prvok bol vyjadrený vždy prvou piesňou, ktorá sa nazýva **Kyrie**. Slovo kyrie je gréckeho pôvodu, je prvým slovom z výrazu *Kyrie eleison*, čo v preklade znamená *Pane, zmiluj sa!* Sme hriešni, sme nedostatoční, nedokonalí a od takých nás, prosíme, Pane, prijmi dnes naše modlitby, piesne a Tvoju oslavu na bohoslužbe, zmiluj sa!

Po takomto vyznaní sa z vlastnej nedostatočnosti nasledoval na bohoslužbách radostný spev Gloria – Sláva na výsostiach ... a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle v zmysle Žid 4,16: „Pristupujme teda s dôverou ku trónu milosti, aby sme prijali milosrdenstvo a našli milosť na pomoc v pravý čas.“

Kyrie sa historicky objavili niekedy vo 4. storočí, pôvodne to bol striedavý spev dvoch skupín spevákov (podobný dnešnej antifóne), ktorý sa končil pokynom liturga. Neskôr sa ustálil presne deväťveršový spev (trojnásobne trojičný charakter) a tak nám aj ostal zachovaný napr. v Tranovskom kancionáli (1636), ktorý sa používal donedávna aj u nás. Všetky piesne Kyrie v ňom sú deväťveršové, prípadne posledný, desiaty verš je potvrdením s „amen“ všetkých predošlých veršov. Rovnako ostali zachované aj v racionalistickom Evanjelickom zpevníku z r. 1842. Podobne sa trojité členenie väčšinou zachovalo aj v súčasnom zpevníku (1992), iba pôstne dve Kyrie boli skrátené na 6 veršové, vo svätodušných bolo vypustené po jednom verši a v celkom desiatich piesňach Kyrie pre bezslávnostnú polovicu cirkevného roka zostala historická 9-veršová štruktúra zachovaná iba v jednej piesni.

Nedostatok piesní Kyrie v zpevníkoch – aj Tranosciu, aj Zpevníku iba po jednej na slávnostné obdobia a iba štyri na bezslávnostnú obdobie spôsoboval, že ak farári nechceli dookola opakovať tie isté piesne na začiatku bohoslužieb, tak kajúci prvok z úvodu bohoslužieb pri výbere inej piesne (napr. rannej) vypadol. To bol dôvod pre doplnenie iného vhodného prvku,

ktorý by alternoval pieseň Kyrie a ten sme dostali v odriekanom **Konfiteore ...** o ňom v budúcom čísle.

Pieseň Kyrie je aj najstaršou piesňou našich slovanských predkov z 10. alebo 11. storočia s dosahom ešte cyrilometodského pôsobenia. Nazýva sa **Hospodine, pomiluj ny**, čo v preklade znamená **Hospodine, zmiluj sa**. Ukončená je trojnásobným „**Krleš!**“, čo je skomolenina od jednoduchého ľudu gréckeho

Kyrie eleison. ■

***Hospodine, pomiluj ny!
Jezukriste, pomiluj ny!
Ty, spase všeho mira,
spasiž ny i uslyšiž,
Hospodine, hlasy naše!
Daj nám všem, Hospodine,
žizn a mír v zemi!
Krleš! Krleš! Krleš!***

Delegácia zo Švédскеj evanjelickej cirkvi sprevádzaná bratom generálnym biskupom v rámci návštevy Slovenska. Zľava: generálny biskup ECAV Ivan El'ko, tajomník biskupky Johannes Nord, biskupka ŠEC Eva Nordung-Byström, naši farárovci Beňovci, riaditeľka Anneli Hällgren a tajomníčka ECAV pre zahraničie Eva Guldánová. 9. jún 2023, Rankovce

Vy sa pýtate, my odpovedáme

„Chce Pán Boh, aby sme sa mali dobre?“

■ **Katarína Hašková**

Automatická rýchla odpoveď na položenú otázku by bola u väčšiny z nás jednoznačné áno. Samozrejme, že Pán Boh chce, aby sme sa mali dobre, veď to je zaslúbené aj v Biblii, nie? Veď či nepovedal Pán Ježiš, že prišiel na to, aby sme „mali život, a to v hojnej miere“? (J 10, 10) A v kázni na vrchu zase zaslúbil: „Proste, a dostanete, hľadajte a nájdete, klopte, a bude vám

otvorené!“ (Mt 7,7) To, čo nám z toho vyplýva, je, že Pán Ježiš prišiel, aby nás zachránil a aby nám bolo dobre. Teda, ako sa končia rozprávky, „a žili šťastne, až kým nepomreli“.

Náš život však nie je rozprávka. Poznáme to z každodennej reality. Boríme sa s problémami, žijeme v strese, často sa trápime pre rôzne veci a sme permanentne unavení. Alebo uš-

Rómska konfirmácia, 25. jún 2023, Rankovce

tvaní, vyštavení, zničení... Namáhame sa, a nevidíme vždy výsledok. Tak kde je tá „hojná miera“, ktorú nám Pán Ježiš slúbil? Prosíme, ale nevidíme, že by sme dostali. Kde je chyba? Je azda v nás?

S tým je spojené naše zdravie. Pri všetkých príležitostiach je zdravie to prvé, čo si prajeme. Ak je niekto chorý, automaticky idú správy s prosbou o modlitbu, lebo znovu máme napísané: „Je niekto chorý medzi vami? Nech si zavolá starších zboru a nech sa modlia nad ním, keď ho v Pánovom mene pomazali olejom. A modlitba z viery zachráni chorého a Pán ho pozdvihne.“ (Jk 5,14-15) Máme príklady viacerých uzdravení aj v našom zbore a ide o mocné svedectvá o tom, ako Pán Boh dokáže vyliečiť aj vtedy, keď už lekári nedávajú šancu. Osobne som počula takéto svedectvo len pár dní pred tým, ako som písala tieto riadky.

Čo však tí, ktorí vyliečení neboli? Azda sa za nich málo modlili? Alebo nie som spravodlivá, preto ma Pán Boh nevypočul, a preto nedošlo k uzdraveniu?

Odpoveď na otázku v úvode je trochu komplikovanejšia, než si automaticky myslíme. Je to spôsobené tým, že to, čo my považujeme za „mať sa dobre“ a tým, čo mieni Pán Boh, môže byť niekedy veľký rozdiel. Zároveň zabúdame na mnohé biblické príklady toho, že

v tomto svete nás čaká utrpenie a mali by sme s ním dokonca rátať. Predovšetkým, ak ide o problémy a ťažkosti spôsobené našou vierou (napr. J 15,20; Fil 1,29; Jk 1,2-3). Apoštol Pavol vymenúva v 2. liste Korinským všemožné utrpenie a ťažkosti, ktorým čelil pre evanjelium: hlad a smäd, horúčavu i zimu, palicovanie, kameňovanie, stroskotanie... (2 Kor 11,23-27) A koľkí kresťania dodnes prežívajú rovnaké prenasledovanie, o akom hovorí autor listu Židom v 11. kapitole!

Keď Pán Ježiš hovoril o tom, že prišiel, aby sme mali život, a to v hojnej miere, nemyslel tým bohatstvo a rozprávkový život. Naopak, často varoval v podobenstvách o nebezpečenstve spoliehania sa na peniaze (napr. Lk 12,15-21). To dobré, čo má pre nás Pán Ježiš prichystané, je Jeho kráľovstvo, ktorého súčasťou sme už tu na Zemi, no v plnosti nás čaká až po smrti. Ján píše vo svojom Zjavení toto: „Ajhľa, stánok Boží s ľuďmi; prebývať bude s nimi a oni budú Jeho ľuďom a On, Boh, bude s nimi, zotrie im každú slzu z očí a smrť už viac nebude, ani smútok, ani plač, ani bolesť už viac nebude, lebo prvotné sa pomínulo.“ (Zj 21,3-4)

Plne teda môžeme dôverovať slovám Pána Ježiša: „Toto som vám povedal, aby ste mali pokoj vo mne. Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet.“ (J 16,33) ■

Zdravotné okienko: Kliešte

■ Gabriela Beňová, Petra

Leto – všetci si pri ňom predstavíme ľudí, ktorí nosia kraťasy, šaty, tielka. Avšak možno si ani neuvedomujeme, že to môže byť pre nás nebezpečné. Tým nebezpečenstvom je kliešť, ktorý má veľmi rád odhalenú kožu. Kliešť je roztoč, ktorý sa živí výhradne krvou svojich hostiteľov, ktorými sú dobytok, hlodavce, domáce zvieratá a aj človek. Kliešte žijú nie len v lese, ale všeobecne v tráve, takže aj na záhradách.

Prečo o ňom píšeme? Pretože v súčasnosti predstavuje veľmi závažný medicínsky problém, ktorý je momentálne u nás na vzostupe. Prenáša ochorenia zvané kliešťová encefalitída a lymeská borelióza. Ide o ochorenia, ktoré môžu postihnúť nervovú sústavu človeka. Najvyšší počet prípadov kliešťovej encefalitídy bol minulý rok hlásený práve v okolí Košíc.

Kliešťová encefalitída je vírusová infekcia ľudovo nazývaná aj „zápal mozgu“ a prenáša sa aj pitím nakaženého nepasterizovaného kozieho a ovčieho mlieka. Príznaky sa objavujú po 7-14 dňoch od nakazenia a priebeh má dve fázy. Prvá sa podobá na chrípku a druhá sa prejavuje silnými bolesťami hlavy, horúčkami a závratmi. V niektorých prípadoch môžu pacienti trpieť bolesťami hlavy, poruchami sluchu a čiastočnou obrnou aj po vyliečení. Kliešťová encefalitída však môže byť aj smrteľná.

Lymeská borelióza je naopak bakteriálneho pôvodu a ochorenie prebieha v troch fázach. Prvá fáza postihuje kožu v mieste poštípania

a prejavuje sa ako červená škvrna, ktorá v strede vybledne. Ľudia sa často mýlia, že je to jediný problém, avšak baktérie v tele sa môžu začať šíriť počas druhej bezpríznakovej fázy a časom prejsť do tretej, ktorá je najzávažnejšia, pretože postihuje nervový systém. Prejavuje sa najprv ako chrípka, únava, teplota a postupne pálenie kože, mravčenie, trpnutie, zápalom mozgu a mozgových blán.

Liečba pri lymeskej borelióze spočíva v nasadení antibiotík, ktoré musia byť nasadené včas, aby ochorenie neprepuklo do najzávažnejšieho tretieho štádia. Naopak, pri kliešťovej encefalitíde sú antibiotiká neúčinné, nakoľko je to vírusové ochorenie. Ale na rozdiel od lymeskej boreliózy sa vieme chrániť očkovaním.

Ako sa chrániť pred kliešťami? Počas trávenia času v prírode nosiť zakrývajúci odev, prípadne používať repelenty, a po návrate domov skontrolovať kožu a čím rýchlejšie ho odstrániť.

Pri odstraňovaní kliešťa musíme dávať pozor, aby sme ho nepoškodili, pretože tým sa môže do krvi dostať ešte viac toxických látok. Vyhýbame sa napríklad používaniu oleja na vyberanie. Úrad verejného zdravotníctva radí použiť pinzetu, ktorou uchytime kliešťa čo najbližšie pri koži a vyťahujeme ho plynulým kolmým ťahom smerom od kože pomaly a bez točenia. Ak sa nepodarí odstrániť kliešťa celého, je lepšie vyhľadať zdravotnícku pomoc. Po vybratí je dôležité miesto prisatia a aj kliešťa spláchnuť (nepučíme ho medzi prstami). ■

Neprestajne sa modlite.

■ Helena Peková

Za všetko ďakujte, lebo to je vôľa Božia pri vás v Kristu Ježiši.

2. Tesalonickým 5,17-18

Hospodin, Pane môj, ďakujem Ti za modlitbu, za tú nádhernú výsadu Tvojich detí. Ďakujem, že môžem k Tebe volať v každom čase i v každej situácii. Ďakujem, že si nás viedol aj ochraňoval i požehnával. Ďakujem za dary telesné aj duchovné, ale predovšetkým za ten najväčší dar – za Pána Ježiša.

Pane Ježišu, ďakujem Ti za uplynulý školský rok, za všetky deti, učiteľov aj rodičov, že sa mnohému mohli naučiť a aj Teba poznávať. Prosím Ťa, teraz v čase prázdnin a dovoleník, chráň ich pred každým nebezpečenstvom a dopraj oddychu v Tvojej prítomnosti.

Požehnaj, prosím, všetky aktivity v našom cirkevnom zbore. Prosím za detské tábory, za dorastovo-mládežnícky tábor, za všet-

kých bratov a sestry, ktorý budú zvestovať Tvoje Slovo, posilňuj ich svojím Svätým Duchom, aby oslovilo mnohých. Ochraňuj, prosím, naše deti a mládež od úrazov, chorôb, pádov, lákadiel a ponúk tohto sveta.

Ďakujem, drahý Pane, že Ty nemáš prázdniny ani dovolenku, že spojenie s Tebou neprerušuješ. Že z Tvojej „siete“ nám Tvoj hlas neodpovie: „Čakajte prosím, volaný účastník je dočasne nedostupný,“ alebo „Voláte na neexistujúce číslo,“ či „Volaný účastník práve hovorí.“

Práve naopak, Ty nás voláš k sebe, Ty hovoríš: „Kto prichádza ku mne, nevyhodím ho.“

A tak prichádzam k Tebe s vďakou a chválou za všetky dobrodenia, ktorých sa nám dostalo. Amen. ■

Zborový výlet, 18. júna 2023, Opáľové bane na Dubníku

Začiatok leta v našom spoločenstve

■ Váš farár

Tešíme sa z Božieho požehnania v našom cirkevnom zbore, z mnohých obetavých spolupracovníkov, ktorým záleží na živote nášho spoločenstva. Či už sú to vedúci besiedok, mládeže, rodiniek, spevokolu, presbyteri, ale aj všetci ostatní, ktorí vedía, že ak sa sami nezapojíme, ak sami seba nevložíme do rodiny bratov a sestier, tak ani nič odtiaľ čakať nemôžeme.

Júnový mesiac už bežal v plnom prúde príprav na letné tábory, no okrem pravidelných aktivít sme mali aj špeciálnejšie stretnutia:

2.-4.6. – víkend rodiniek v poľskej Tatrzansej Bialke, tradične, ako každý rok, len sme teraz vymenili Maďarsko za severných susedov;

9.6. – návšteva zo švédskej cirkvi sprevádzaná generálnym biskupom I. Elkom, zaujímali sa o rómsku misiu v našej cirkvi, najmä u nás;

11.6. – účasť našich rómskych konfirmandov na misijnom popoludní v Budimíre;

18.6. – nedeľa rodiny v kostole v Rankovciach, mimoriadne bohoslužby s programom z Detskej misie pre deti, sprevádzané rodinkami a kvízom vedúcich mládeže;

18.6. – výlet do opálových baní na Dubníku, celkom nás bolo 28, prehliadka trvala niečo vyše hodiny, stojí to za to vidieť, čo tu máme v okolí;

23.6. – príprava ďalších 36 krabíc

humanitárnej pomoci Ukrajine cez našu cirkev;

25.6. – pamiatka posvätenia zvoníc v Žirovciach a Mudrovciach, spestrené spevom spevokolu;

25.6. – slávnosť konfirmácie rómskych mladých ľudí;

2.-9.7. – návšteva tímu mladých ľudí zo Sliezska, ktorí prišli pomôcť s rómskymi tábormi, v sobotu sme s nimi navštívili Betliar, v nedeľu nás pozdravili na službách Božích;

3.-7.7. – rómske denné tábory – dopoludnia denný, popoludní pre dorastencov, Rankovce;

7.-8.7. – účasť niektorých našich mládežníkov na Semfeste vo Zvolenskej Slatine;

9.7. – pamiatka posvätenia kostola, Čakanovce;

10.7. – návšteva bývalého farára v Rankovciach - Michala Mišinu;

10.-14.7. – detský a dorastový tábor v Párnici;

21.-26.7. – tábor mládeže, Stará Lesná;

23.7. – pamiatka posvätenia kostola, Bačkovík, po oprave interiéru slávnostné otvorenie, hosť: I. Mišina s manželkou.

V júli nás na fare ešte navštívili aj hostia s Ukrajiny, ktorí predtým bývali u nás, jedna rodinka ďalej cestovala do Nemecka, z druhej rodiny Vika sa zúčastnila nášho tábora mládeže.

Nech nádherné a požehnané leto v našom spoločenstve pokračuje! ■

Biblia pre deti: Začiatok ľudského smútku, 2. časť

Boh vyhnaľ Adama a Evu von z nádhernej záhrady. Pretože zhršeli, boli oddelení od Boha, ktorý dáva život.

9

Boh urobil ohnivý meč aby im bránil vrátiť sa. Urobil pre Adama a Evu plášte. Odkiaľ vzal Boh kožu?

10

V tom čase mali Adam a Eva rodinu. Ich prvý syn Kain bol záhradník. Ich druhý syn Ábel bol pastier. Jedného dňa priniesol Kain Bohu nejakú zeleninu ako dar. Ábel priniesol Bohu najlepšie zo svojich oviec. Boha potešil Ábelov dar.

11

Kainov dar Boha nepotešil. Kain sa veľmi nahneval. Ale Boh povedal: „Ak by si urobil, čo je správne, nebol by si prijatý?“

12

Ale hnev od Kaina neodchádzal. O nejaký čas napadol Ábela na poli a zabil ho!

13

Boh prehovoril ku Kainovi: „Kde je tvoj brat Ábel?“ „Ja neviem.“ klamal Kain. „Som ja strážcom svojho brata?“ Boh zobral Kainovi jeho schopnosť farmárčenia a urobil z neho tuláka.

14

Kain odišiel z PÁNOVEJ prítomnosti. Mal za ženu dcéru Adama a Evy. Mali spolu rodinu. Čoskoro, Adamove vnúčatá a pravnúčatá naplnili mesto, ktoré založil.

15

V tých dňoch, keď sa rodina Adama a Evy tak rýchlo rozrastala, ľudia žili oveľa dlhšie ako dnes.

16

CIRKEVNÝ ZBOR ECAV RANKOVCE
PROGRAM ZBOROVÝCH PODUJATÍ
AUGUST SEPTEMBER 2023

Služby Božie	09:00 Bačkovík a Čakanovce 10:30 Boliarov a Rankovce
Mimoriadne	6.8. iba Bačkovík a Boliarov 13.8. iba Čakanovce a Rankovce 27.8. pam.posv. Boliarov 10:30 3.9. zač. škol. roka s požehnaním 24.9. pam.posv. Rankovce 10:30
Večera Pánova	3. september, 1. október
Večierne - podľa dohody	Ďurďošík, Trstány, Herľany
Detská besiedka	PI 17:00 Čakanovce PI 17:30 Boliarov NE 9:30 Rankovce od septembra
Konfirmačná príprava	SO 17:00 Rankovce od septembra
Dorasto-Mládež	SO 18:00 Rankovce
Rodinky	19:00 1. a 3. sobota Bačkovík
Spevokol	ST 19:00 Rankovce
Pamiatky posvätenia kostola	27.8. 10:30 Boliarov 24.9. 10:30 Rankovce

Pozývame: Misijné dni VD ECAV Lubov. kúpele – 31.8.-3.9.
Zborový výlet, Dobšinská ľad. jaskyňa - 9.9.
Seniorálne stretnutie mládeže, Herľany - 10.9.
Seniorálne stretnutie žien, Herľany - 14.-15.9.
Seniorálne stretnutie detí, Čakanovce - 24.9.

Vydavateľ: Cirkevný zbor ECAV Rankovce **Redakčná rada:** Lubo Beňo, Monika Beňová, Katarína Hašková, Mária Hrehorová, Janette Peková **Grafika:** František Haško ml.

Ročník: XXVII. **Číslo:** 4 **Adresa redakcie:** Ev. farský úrad, Rankovce 21, 044 45

Mobil: 0918 828 307 **E-mail:** casopis.slovo@gmail.com (redakcia), ecav@rankovce.sk (farský úrad) **Web:** ecav.rankovce.sk